Jaargang 116. Woensdag, 14 October 1857. No. 123.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

In eenen partikulieren brief uit Macao van den 10den Augustus j.l. leest men het volgende: » *Yeh*, de Onderkoning van Canton, heeft laatstelijk weder eene proclamatie aan de bevolking der onder zijn gezag staande provinciën gerigt; een exemplaar daarvan is te Macao ontvangen met een Portugeesch oorlogsvaartuig, hetwelk er den 9den Augustus van de zuidelijke kust aangekomen was.

» Deze proclamatie is een zamenraapsel van logens. *Yeh*, die met de gesteldheid der zaken in Indië en met de redenen van het vertrek der Engelsche troepen naar Calcutta zeer wel bekend is, verkondigt evenwel in dat stuk, dat zijne militaire maatregelen en het gezigt zijner legerscharen, in talrijkheid de bladeren der boomen van de wouden des rijks evenarende, aan de buitenlandsche barbaren schrik aangejaagd en hen genoopt hebben om weder naar hun land scheep te gaan. Hij voegt er bij, dat weldra eene nieuwe Chinesche oorlogsvloot zal opdagen zoodat zij de [illegible] vijands zal verstrooijen.

» De proclamatie besluit met [illegible] uitvallen tegen alle buitenlanders zonder onderscheid, en met de aankondiging eener nieuwe buitengewone heffing voor het onderhoud der keizerlijke troepen, welke binnen tien dagen na de ontvangst dezer kennisgeving zal moeten betaald worden, ter vermijding van zeer strenge straffen. Behalve deze belasting in geld zal er eene in natura worden geheven, die voor ieder dorp in een bepaald aantal maten rijst en tarwe bestaat. Maatregelen van dien aard, telkens herhaald wordende, brengen de bevolking tot armoede. Ook blijkt uit het bovenstaande, dat de Chinesche overheden niet alleen de Engelschen, maar alle buitenlanders haten."

BRITSCH-INDIË.

De mail heeft weder nieuwe tijdingen uit Indië aangebragt, die reeds door den telegraaf zijn bekend geworden.

De officiële depêche is van den volgenden inhoud: De berigten uit Bombay van den 17den Sept. luiden over het algemeen gunstiger. De generaal *Havelock* heeft wederom op de rebellen bij Bithoor eene overwinning behaald; hij wacht echter te Cawnpore nog versterkingen af. De bezetting van Lucknow houdt zich nog staande, en heeft eenige aanvallen van den vijand afgeslagen. De generaal *Outram* werd den 9den te Cawnpore verwacht. Eene bende opstandelingen uit Delhi waren door generaal *Nicholson* bij Nujufguhr verslagen, een andere troep is bij Allyghur geslagen. De muiterijen te Ferozepore, Peshawar, Neemuch en Ghazepore zijn onderdrukt.

Allahabad en Benares, door rebellen uit Oude bedreigd, werden versterkt. Men verwachtte dat op den 1sten Sept. Delhi zou worden bestormd. Het feest ter eere van *Mohammed* was overal plegtig gevierd en goed afgeloopen.

Bombay, Madras, Pendshab, Middel-Indië en Bundelkund blijven rustig. Het 89ste regement, van de Kaap aangekomen, is naar Deesakiel gemarcheerd. Van Calcutta zijn troepen naar Allahabad opgerukt.

Volgens andere berigten uit Bombay, bood Delhi nog altijd wederstand; er waren op nieuw troepen aan het muiten geslagen, doch ontwapend.

De geldmarkt was te Bombay verbeterd, het disconto verlaagd en de handel levendiger. De invoerartikelen waren in prijs gestegen. De bank van Bengalen weigerde voorschotten te geven op papier van de Oost-Indische Compagnie.

In Calcutta heerschte daarentegen groote geldschaarschte. De invoer was onbeduidend en ook de uitvoer werd geringer.

In Madras was de staat van den handel onveranderd en de geldmarkt vlot.

Het is vooralsnog moeijelijk uit bovenstaande berigten een juist begrip van den staat van zaken in Indië te krijgen, eensdeels omdat de depêches immer in duidelijkheid te wenschen overlaten, anderdeels omdat de partikuliere berigten nog ontbreken, die niet zelden eene andere lezing geven. Voor zooverre men uit de tegenwoordige dépêche kan opmaken, zijn de tijdingen thans minder ongunstig. De rebellen zijn op onderscheidene plaatsen door de Engelschen geslagen en, hetgeen allerbelangrijkst is, de opstand in de presidentschappen Madras en Bombay heeft verder geen veld gewonnen. Dat weder eenige regementen van het leger van Bengalen aan het muiten zijn geraakt, kan geen zeer ernstige bezorgdheid baren, want dat leger werd toch als verloren beschouwd.

Het door de *Morning Chronicle* medegedeelde berigt betreffende eene ophanden zijnde proclamatie van de Koningin tot Keizerin van Hindostan, wordt tot nu toe door niets bevestigd.

RUSLAND.

Uit Warschau schrijft men, dat de hooge Poolsche adel tegenwoordig eene buitengewone sympathie voor Rusland betoont, zoodat deze bijna tot de overtuiging schijnt gekomen te zijn, dat voor Polen slechts heil te hopen is van de naauwste aansluiting aan de stamverwante Russen. De nog wat minder sympathiserende adel van den tweeden en derden rang schijnt spoedig te zullen volgen en dan heeft *Alxander II* Polen door vredelievende wapenen duurzaam veroverd; want de in andere landen de overhand hebbende burgerstand is in Polen zonder allen invloed, en wat de mindere klasse betreft, deze is het volmaakt onverschillig, wie zij volgen moet. De wensch van den hoogen Poolschen adel, dat een broeder van den Keizer tot stedehouder van Polen benoemd worde en te Warschau zijne residentie neme, zal waarschijnlijk wel vervuld worden.

TURKIJE.

Men deelt thans de nota mede, die door de Porte in zake de Donau-vorstendommen is rondgezonden. Daarin wordt door de Porte betoogd, dat de herkiezingen in die gewesten, door de vernietiging der eerste keuzen, niet zoo geheel vrij zijn geweest, als het congres van Parijs dat verlangde, zoodat de beslissingen van de Divans niet de gewenschte waarde zouden hebben. Buitendien blijft de Porte de staatkundige vereeniging der vorstendommen bestrijden, en de administrative gelijkheid als het eenige middel aangeven, om de moeijelijkheid in deze te beslechten. — Het is niet denkelijk, dat, zooals de zaken thans in de Donaustreken loopen, zoo ligtelijk zal worden toegegeven aan de wenschen der Porte, die bij de bevolking te veel weêrspraak schijnen te vinden, om de mogendheden er toe te kunnen brengen, dat zij de toezeggingen of liever de verpligtingen, bij het congres van Parijs tegenover de bevolking op zich genomen, aan de meening der Porte opofferen.

De Divan van Moldavië is onder de luidste betuigingen van ingenomenheid met de vereeniging, den 4den dezer te Jassy geopend. De metropolitaan van dit vorstendom heeft bij die gelegenheid eene openingsrede uitgesproken, die met genoegen is aangehoord. Herhaalde malen hebben zich in den loop der zitting de kreten doen hooren van *leve de Porte! leven de bevriende mogendheden!* maar hetgeen veelbeteekenend is, ook de kreet ten gunste van de zelfstandigheid der vorstendommen werd verscheidene malen gehoord. Met het onderzoek der geloofsbrieven van de leden is den volgenden dag een begin gemaakt, terwijl men gelooft dat de Divan niet langer dan 14 dagen zitting zal houden.

Wat omtrent den leenpligtigen vorst zal bepaald worden, als de vereeniging mogt plaats hebben, is nog niet te voorzien. Algemeen noemt men den jeugdigen prins *Joachim Murat* als den toekomstigen vorst van Moldo-Wallachije. Men beweert evenwel, dat de aanwijzing van een vreemden prins voor dien troon de unionistische gevoelens welligt een weinig zou kunnen bekoelen. Zeer ernstig schijnt die kandidatuur intusschen nog niet; het ware te veel de huid verdeeld, alvorens den beer geschoten te hebben.

— De commissie, belast met de grensregeling van Turkije's en Ruslands grongebied in Azië, heeft hare werkzaamheden geëindigd.

— De prins *van Joinville*, zoon van wijlen den Franschen Koning *Lodewijk Filips*, die sedert eenigen tijd met zijne gemalin en een zijner kinderen, zich te Konstantinopel bevindt, zal van daar zich naar de Krim begeven en ook Sebastopol bezoeken. De gouverneur dier vesting, de baron *von Boutenieff*, heeft, nadat hij instructiën van zijne regering had gevraagd, zijn hôtel ter beschikking van den prins gesteld. Ook ondervond de prins te Konstantinopel van wege de Porte alle bewijzen van onderscheiding, aan zijn rang verbonden.

— Volgens berigten uit Belgrado, heeft men een plan tot een aanslag tegen het leven van den vorst van Servië, verbonden met plannen tot omverwerping van zijne heerschappij, ontdekt. Verscheidene aanzienlijke personen, welke daarin betrokken waren, zijn in hechtenis genomen.

ITALIË.

De Paus heeft op den 25sten Sept. in een daartoe gehouden geheim consistorie, eene allocutie uitgesproken, die thans in haar geheel openbaar is geworden. Er wordt daarin in het breede gewag gemaakt van de reis die Z. H. door zijne staten heeft gedaan, en over welke reis hij zeer tevreden schijnt te zijn. De Paus roemt de blijken van achting en genegenheid, die hem gegeven zijn door zijne naburen, den aartshertog *Maximiliaan* van Oostenrijk, gouverneur-generaal van het Lombardo-Venetiaansche koningrijk, den groot-hertog van Toscane, de groothertogin van Parma en den hertog van Modena. Juist daarom is het te Turyn zeer in het oog gevallen, dat de Paus hoegenaamd geen gewag maakt van de zending van den ridder *Buoncompagnie*, dien de Koning van Sardinië belast had om den Paus te gaan complimenteren. Men put uit dat feit het bewijs, dat de Pauselijke Stoel nog altijd niet geneigd is, om zich in verzoenenden geest jegens het Sardinisch gouvernement te gedragen.

Nog een ander punt verdient opmerking in deze allocutie. Men heeft n.l. bij herhaling verzekerd, dat de Paus, met het ondernemen van dien togt door de Kerkelijke Staten, het doel heeft gehad om zich in persoon te overtuigen van de behoeften der door hem geregeerde bevolkingen, en van de meerdere of mindere noodzakelijkheid om staatkundige hervormingen in te voeren, overeenkomstig met den wensch der leden van het Parijsche congres. Het is mogelijk, dat de Paus dit voornemen heeft gehad, maar uit zijne aanspraak verneemt men dienaangaande niets hoegenaamd. In tegendeel moet uit die aanspraak worden afgeleid, dat het kerkelijk opperhoofd zich voornamelijk ten doel heeft gesteld de huldiging der onbevlekt ontvangene Maagd *Maria*, door het bezoeken der kerk te Loretto.

— In de laatste uit Genua ontvangene berigten komt voor, dat er weder eene vrij sterke staatkundige gisting in het centrale Italië wordt waargenomen. De Sardinische regering is zeer op hare hoede en laat thans weder zeer naauwkeurig de gangen nagaan van de democrâtische hoofdleiders en de aanhangers van *Mazzini*, die, naar men vermoedt, van de spanning zullen trachten gebruik te maken tot het beproeven van eenigen aanslag, die geene andere strekking zal kunnen hebben dan het bedreigen van de vrijheid en den staatkundigen vooruitgang op het schiereiland. Het kabinet van Turyn schijnt niet geheel gerust te zijn en heeft zich verpligt geacht om over te gaan tot het verbieden van het Sardinische grondgebied aan eenige politieke uitgewekenen, tot verschillende natiën behoorende.

— Den 28sten September j.l. is voor het hof van Salerno de openlijke behandeling begonnen van het regtsgeding wegens den inval eener bende revolutionairen in Calabrië op het einde der maand Mei j.l. Naar verzekerd wordt, heeft het Napelsche gouvernement bevolen dat dit regtsgeding in het openbaar gevoerd zou worden, opdat het tot inlichting van het publiek zou strekken. De goederen gevonden aan boord der stoomboot, welke door die bende overrompeld en voor de landing gebezigd is, zullen nu eindelijk, blijkens eene aankondiging van het Napelsche gouvernement, door de eigenaren terug erlangd kunnen worden.

DUITSCHLAND.

De Koning van Pruissen, die den 6den dezer eene reis naar Oost-Pruissen had willen ondernemen, is daarin door eene ongesteldheid verhinderd geworden. Dagelijks worden aangaande den toestand van Z. M. bulletins uitgegeven; die van den 9den is van den volgenden inhoud: » Gisteren avond vertoonde zich bij Z. M. plotselijk hevige aandrang van bloed naar de hersenen, die gedurende den nacht en tegen den morgen iets verminderde."

Het bulletin van den 12den luidt aldus: De toestand des Konings is erger geworden. Men verneemt dat de hoop op behoud van zijn leven is opgegeven. De ministers waren gisteren vergaderd om over de kwestie van het regentschap te beraadslagen; nog geen besluit is echter genomen.

(De ziekte van den Koning van Pruissen is te Parijs met leedwezen vernomen door velen, die niet uit het oog hebben verloren, dat de door dien monarch gevoerde staatkunde van verbroedering krachtdadig heeft bijgedragen tot het herstel van den vrede in Europa, en nog onlangs de zamenkomst der Russische en Oostenrijksche Keizers te Weimar mogelijk heeft gemaakt. Men is daar geenszins overtuigd, dat, in geval de genoemde Vorst kwam te overlijden, de door hem gevolgde staatkunde ook in toepassing zou worden gebragt door zijnen opvolger, den tegenwoordigen *Prins van Pruissen*, die, naar men meent, eenigermate bekend staat als een tegenstander van de Russische politiek. In elk geval zou de dood van Z. M. Koning *Frederik Wilhelm* eene krachtige aansporing zijn voor de Russische regering om zich weder naauwer aan Oostenrijk aan te sluiten.)

— In den loop der vorige week is het getal der in den jongsten tijd te Weenen voorgekomen faillissementen met een vrij aanzienlijk getal vermeerderd, en daarin ligt het beste bewijs, dat men de financiële crisis nog lang niet te boven is. De geldschaarschte doet zich zeer drukkend gevoelen en het disconto is zoo hoog, dat zelfs het beste papier niet dan met 7 à 7½ pCt. aan den man te brengen is. Wissels van zeer soliede firma's, die onder andere omstandigheden zeer gezocht zijn, kan men thans in het geheel niet kwijt raken.

— Men schrijft uit Lemberg, dat aldaar de middeleeuwsche instelling, om de Joden in Ghetto's afzonderlijk te doen wonen, weder ingevoerd is. Hierdoor hebben de Joden in de hun toegekende wijken gebrek aan woningen verkregen. Hetzelfde heeft plaats in eenige naburige kleine landsteden. Zoo is b. v. te Grodek eenen Jood van hoogerhand bevolen zijn huis, dat hij in 1853 gekocht had, binnen 14 dagen te verlaten.

DENEMARKEN.

Men spreekt te Koppenhage van eene ministeriële crisis, ten gevolge van de moeijelijkheden, waarin het kabinet zich bevindt, zoowel met opzigt der binnen- als der buitenlandsche zaken. Intusschen blijft de staat der gemoederen zoo, dat een nog meer uitsluitend Deensch kabinet het tegenwoordige zou moeten opvolgen, zoodat de toestand door eene ministeriële wisseling niet veel klaarder zou worden.

Als een bewijs intusschen van de stemming, die in de Duitsche hertogdommen tegen Denemarken heerscht, kan het volgende dienen. Den 6den werd de geboortedag des Konings te Rendsburg op de gebruikelijke wijze door het garnizoen gevierd. Het publiek nam hier niet alleen geen deel aan, maar burgers die het plein over moesten waar de troepen geschaard stonden, maakten met opzet een omweg of wachtten in een of ander huis het einde van de parade af.

— Volgens een schrijven uit Oxö, het aan den zuid-westelijken hoek van Noorwegen gelegen eiland, werd daar den 18den Sept. in den vroegen avond eene sterk vlammende *Aurora borealis* (noorderlicht) waargenomen, het eerste in dezen herfst. Daar dit natuurverschijnsel zich nu vroeger opdeed dan ten vorigen jare, maakt men hieruit de gevolgtrekking, dat de aanstaande winter vroeg zoude kunnen opdagen en veel sneeuw zoude aanbrengen.

GROOT-BRITTANJE.

De boet- en bid dag is niet alleen in de hoofdstad, maar allerwege in Groot-Brittanje gevierd met eene plegtigheid en ernst die pasten bij den omvang der rampen welke het volk hebben getroffen. Het was een grootsch verschijnsel te zien, hoe de Engelsche natie zich demoedig vernederde onder Gods straffende hand, en plegtig vergiffenis afsmeekte voor de misslagen en de zondige bedrijven der trotsche overheerschers van Indië. De *Times*, het hoofdorgaan van Engeland, heeft het voorbeeld willen geven en heeft in eene regelmatige belijdenis aan hen, die Indië hebben bestuurd, verweten, dat zij het vertrouwen en de sympathie der inboorlingen niet hebben weten te winnen en van dezen niet hebben weten te verwerven dien eerbied, waarop zij aanspraak behoorden te maken, ter zake van de zedelijke meerderheid, welke een gevolg moet zijn van het menschenras, waartoe zij behooren; van wetenschappelijke verlichting en van de beschaving des geestes. » Wij hebben — roept de *Times* uit — onze zedelijke en godsdienstige verpligtingen niet naar eisch betracht." En deze beschuldiging rigt dat orgaan niet slechts tot de Indische Compagnie, maar het aarzelt niet die toe te passen op de geheele Engelsche natie, terwijl het tevens van de gelegenheid gebruik maakt om aan te wijzen, welke de zwakke zijden en de onvolmaaktheden zijn der Britsche maatschappij.

De schuldbelijdenis is alzoo algemeen en onvoorwaardelijk. Bij het lezen van dit betoog in de *Times*, herinnert men zich onwillekeurig, dat hetzelfde orgaan nog weinige maanden geleden verkondigde, dat de Engelsche natie » de eerste der Muzelmansche natiën" was. Welk eene treurige staatsomkeering! Thans is die eerste der Muzelmansche natiën op het punt van den titel te verliezen, waarop zij zich met zooveel fierheid verhief, en is de natie, die er zich op beroemde van te regeren over 150 millioen onderdanen, de meest vernederde, de zwaarst beproefde van allen. » Ver zij het van ons — zoo laat het *Journ. des Débats* zich uit — om ons te verheugen en zegepralend ons te verheffen, nu deze zware beproeving, deze groote vernedering zoo plotseling door Gods hand aan onze bondgenooten en naburen wordt opgelegd. Maar wij zijn wel genoodzaakt te doen uitkomen, dat deze schuldbelijdenis, zoo plegtig en indrukwekkend verkondigd door de *Times*, inderdaad de weerklank is van het publieke geweten en van de algemeene gevoelens, welke niet alleen de Fransche natie, maar alle Europesche volkeren bezielen."

Ook uit Dublin schrijft men, dat de algemeene boete- en vastendag aldaar zeer plegtig is in acht genomen. Al de Protestantsche kerken werden zeer druk bezocht.

Dat de godsdienstleeraren Woensdag l.l. niet allen eenstemmig dachten bij het behandelen der Indische muiterij, blijkt uit de volgende zinsnede eener rede te Stockwell, nabij Londen uitgesproken: » Stel u een man voor, die met geweld uw huis binnendringt, u zelven, uw echtgenoot en uwe kinderen tot zijne slaven maakt, en tot verbetering van zijnen toestand en volgens zijne begeerte doet arbeiden. Belastte de Voorzienigheid dien man met eene zending? Het denkbeeld is monsterachtig. Engeland toog eene eeuw geleden vele duizenden mijlen ver en drong door tot in Indië, eigende zich de bezittingen in dat land toe, onderwierp de bevolking aan zijn gezag, en zegt nu: » de Voorzienigheid zond ons derwaarts." "

Een Iersch dagblad bevat den volgenden inhoud van plakkaten in de Iersche stad Nenagh op den muur vastgehecht: » Mannen van Tipperary!! Zijt gij mannen!? Indien gij den Ierschen geest kent, verzuimt dan de gelegenheid voor Ierland niet!! Welaan, op voor de groenen!! Hoerah voor de Indische omwenteling!!" De punctuatie is precies zoo als zij op het plakkaat voorkomt. Een ander luidt: „Groot nieuws! Engeland is geslagen en God zegene de opstandelingen in Indië! Hoera voor de vrijheid!" Eindelijk wordt op een derde plakkaat, dat men voor eene kerkdeur las, de bededag van den 7den October » een dag van vrolijkheid en verheffing voor de brave Cipayers" genoemd!

— Het fonds tot ondersteuning van de slagtoffers in Indië, neemt dagelijks toe ten gevolge van de aanzienlijke giften, die daarvoor inkomen. De vraag is nu gerezen, wie de administratie over dat fonds zal voeren. Men zegt, dat de kanselier van de schatkist zich daartoe heeft aangeboden. In een vrij uitvoerig artikel bestrijdt de *Times* dit denkbeeld, omdat daardoor dit fonds zijn karakter van bijzondere weldadigheid zou verliezen, en stelt voor om die administratie op te dragen aan eene commissie uit de inschrijvers gekozen.

— De R.-Katholijke aartsbisschop van Dublin heeft van Rome uit aan de Ieren een herderlijk schrijven gerigt, waarin hij, na gezegd te hebben dat de R.-Katholijken in de bestaande veiligheidsinrigtingen hun aandeel in de liefdadigheid niet hebben kunnen verkrijgen, verklaart, zich te zullen onthouden om aan de Iersche geestelijkheid het nemen van eenigen maatregel ten gunste van het ondersteuningsfonds voor Indië aan te bevelen.

De *Times* merkt hierop aan, dat de Roomschen zeer weinig belang stellen in de nationale liefdadigheid, en dat de aartsbisschop niet verlangt, dat het geld der R.-Katholijken daartoe diene, wijl hij het veel beter vindt dat ook de R.-Katholijke soldaten en zeelieden door de Protestantsche liefdadigheid worden ondersteund, en het geld zijner geloofsgenooten voor missiën enz. diene.

De *Morn. Post* maakt betreffende deze zaak de volgende opmerking: » Het is een ernstig feit, dat zulk een stuk is uitgegaan van een man die in een der takken van het Christendom een zoo groot gezag bezit, en dat op het oogenblik dat de woeste en beschaafde bergbewoners van Nepaul ons manschappen leveren, en de opvolger der Kalifen ons geld zendt, er niemand is — behalve de barbaarsche en duivelachtige bevolking die Bengalen verwoest — die ons zijne sympathie weigert en de hand der liefdadigheid gesloten houdt, uitgenomen een Christelijk kerkvoogd!"

— De *Indus*, die l.l. Donderdag van Alexandrië te Southampton is aangekomen, heeft weder een groot aantal vlugtelingen, meest vrouwen en kinderen, uit Indië aangebragt. Onder de passagiers zijn slechts twee, de kapitein *Montague* en de luitenant *Chapman*, die in den strijd tegen de Cipayers wonden hebben bekomen. Kapitein *Montague*, die op zijne vlugt over den Ganges twee kinderen door den hongerdood verloren heeft, verhaalt hoe, eene maand vóór het uitbreken van den opstand, te Cawnpore het prachtigste bal gehouden was, dat men zich in die stad herinnerde, en dat door *Nena Sahib* gegeven werd, welk monster daar een groot aantal personen had genoodigd, die hij later wreedaardig liet ombrengen. Ook verhalen deze passagiers dat de officier *Brown*, denkelijk de eenige die de slagting te Cawnpore is ontkomen, volslagen krankzinnig is geworden, en hoe zij geloofden dat miss *Goldie*, eene zeer schoone jeugdige Engelsche dame, die door *Nena* voor zijn harem behouden was, nog in leven is.

— Bij besluit van den opperbevelhebber van het Engelsche leger, Z. K. H. den hertog van Cambridge, zal geen soldaat naar Indië gezonden worden, die niet met de karabijn van *Enfield* gewapend en in de behandeling van dat wapen geoefend is, omdat de groote diensten daarvan in de veldslagen van de Alma en Inkermann bewezen zijn.

— In Engeland is van regeringswege een staat openbaar gemaakt van de schipbreuken en andere zeerampen, die in het jaar 1856 op de kust en in de zeeën der Britsche eilanden voorgevallen zijn. Het aantal schipbreuken en aanzeilingen

bedroeg in dat jaar 1153; het getal der daarbij omgekomene menschen 521.

Uit de verdere bijzonderheden, welke deze staat mededeelt, wordt afgeleid, dat meer schepen door verzuim, onkunde, zorgeloosheid en valsche zuinigheid verloren gaan, dan door de gevaren der zee.

Hierbij wordt aangekondigd, dat het gouvernement magtiging van het Parlement zal vragen om eene noodhaven aan te leggen op de noord-oostkust van Schotland, alsmede op de noordoost- en op de westkust van Engeland.

Tevens wordt milde ondersteuning van het publiek gevraagd voor de Koninklijke Nationale Reddingbootmaatschappij, aan wier zorg en diensten het dank geweten wordt, dat het aantal omgekomen menschen niet nog veel grooter is.

FRANKRIJK.

De troepen van de keizerlijke garde, die te Châlons vereenigd waren, hebben het kamp verlaten. De Keizer heeft l.l. Donderdag na gehouden wapenschouwing afscheid genomen met eene legerorder, die in het officiële dagblad medegedeeld wordt. De Keizer zegt daarin, te hopen, »dat de garde met de linietroepen zal medewerken, om den roem der oude garde, die onder de overmaat harer glorie en harer overwinningen bezweken is, op te houden."

Ter herinnering aan het kamp zal eene medaille geslagen worden, terwijl *Horace Vernet* een der grootste manoeuvres, welke in dit kamp uitgevoerd zijn, op het doek zal brengen.

— De minister van buitenlandsche zaken, graaf *Walewski*, heeft, ter zake van de zamenkomst der Fransche en Russische Keizers te Stuttgart, eene circulaire gerigt aan de Fransche diplomatieke agenten in het buitenland, welke moet strekken tot geruststelling dergenen, die bevreesd zijn, dat door die zamenkomst de toekomstige rust van Europa kan worden bedreigd. Het zeggen is, dat ook eene dergelijke circulaire zal worden uitgevaardigd door de Oostenrijksche regering omtrent het karakter der zamenkomst te Weimar. Tot dusver is echter eene zoodanige circulaire nog niet ontvangen.

— De laatste stormen, gepaard met hevige regens, hebben in het zuiden des lands zeer vele verwoestingen aangerigt en overstroomingen veroorzaakt. Men vreest ook voor het verlies van menschenlevens.

BELGIË.

De Koning is Vrijdag-avond van zijne buitenlandsche reis op het kasteel van Laeken teruggekeerd.

— Het garnizoen der hoofdstad is aanzienlijk versterkt geworden, en de kazernes zijn ter naauwernood ruim genoeg om de nieuwe soldaten te huisvesten. Het gouvernement heeft nog geene verklaring van die ongewone troepenbeweging gegeven. Misschien zal zij worden verklaard door de noodzakelijkheid, om bij de revue, ter gelegenheid van de opening der kamers, over een grooter aantal troepen te kunnen beschikken. Zoodanige opheldering zou echter niet zeer afdoende zijn, en voor eene eenvoudige parade zal men van de schatkist wel niet de aanmerkelijke kosten willen afvergen, door die troepenbewegingen veroorzaakt.

De openbare meening schrijft daarom die vermeerdering van garnizoen toe aan het voornemen van het ministerie, om het ontwerp van wet op de liefdadigheid in behandeling te brengen of ten minste te laten brengen, en zich de middelen te verschaffen, om tegenstand te bieden aan de nieuwe manifestatiën, welke het volk tegen deze algemeen gehate wet welligt zou willen aan den dag leggen. De ministeriële dagbladen verklaren intusschen, dat het kabinet niet voornemens is die wet weder op het tapijt te brengen, maar zij laten de vraag onbeantwoord, of een door de R.-Katholijke vertegenwoordigers te doen voorstel, om die wet weder in behandeling te brengen, door de ministers met rondborstigheid zou worden bestreden. De gematigde liberalen hopen nog altijd, dat de regering verstandig genoeg zal zijn, om zich door de R.-Katholijke partij niet te laten medeslepen, en dat de troonrede te dien aanzien eene stellige verklaring zal bevatten.

—De aanstaande verkiezingen van leden der gemeentebesturen brengen de staatkundige hartstogten door het geheele land in beweging. Men voorspelt in de groote steden aan de liberale partij eene volkomen zege. Op het platte land zal de strijd echter hevig zijn.

— Behalve de Duitsche bladen, waaruit wij reeds het een en ander betreffende de St. Helena-medaille hebben overgenomen, zijn thans de Vlaamsche organen als bestrijders deser medaille opgestaan. De *Grondwet*, een sedert kort te Antwerpen verschijnend blad, is van oordeel, dat het voorbeeld van *Napoleon III* gevolgd, en op de St. Hélena-medaille met eene Waterloo-medaille geantwoord moet worden. Voor Frankrijk heeft dat herinneringsteeken eene nationale waarde, maar »op de borst van een Belg, van een Nederlander, van een Duitscher, van een Engelschman, is het eene hemeltergende schandvlek, eene verloochening van den met bloed gekochten roem, een verkwanseling der nationale eer en eigenwaarde.... Laat den Franschen de St. Helena-medaille," roept de *Grondwet* uit, »en verlangt voor uwe borst de Waterloo-medaille!"

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Maandag den 12den October.

In de heden gehouden zitting heeft de heer *van Asch van Wijck*, zitting genomen. Ingekomen zijn de ontwerpen van wet tot vaststelling der begrooting van de opbrengst van den arbeid der gevangenen en tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren, over 1858.

De discussie over de ontwerpen tot wijziging der hoofdstukken II en IX B, der staatsbegrooting over 1856, is aangevangen en ten einde gebragt, waarna de beide ontwerpen met algemeene stemmen zijn aangenomen.

De Kamer is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

De werkzaamheden in de afdeelingen worden voortgezet.

Den 5den October l.l. heeft de commissie, bestaande uit de heeren *ten Cate*, *Oosting*, *Storm v. 's Gravesande*, *v. Reede* en *Hoekwater*, het verslag opgemaakt betreffende het regerings-verslag over de verrigtingen van het armbestuur over het jaar 1855, het eerste jaar na de invoering van de armenwet van 1854. Dit verslag is tamelijk uitgebreid, en in hetzelve wordt hulde gedaan aan de uitgebreidheid en aan de belangrijkheid van het onderwerpelijke regerings-verslag.

Ter zake van de werking der armenwet laat men de bedenking gelden, dat zij in 1855 nog niet lang genoeg in stand was geweest om over deze werking, als eene blijvende uitkomst, een gegrond oordeel te vellen, maar acht men het niet onbelangrijk om uit de berigten te vermelden, welke deswege uit de provinciën zijn ontvangen. Deze luiden uit Noord-Brabant gunstig; uit Gelderland ongunstig, vooral wegens de vermeerdering van de uitgaven van het burgerlijk armbestuur, ten gevolge van het domicilie van onderstand en de restitutie; uit Zuid-Holland tamelijk gunstig, met beklag over de restitutie; uit N.-Holland niet zeer gunstig, vermits de ondersteuning van vele R.-Kath. armen aan de burgerlijke gemeente is overgelaten; uit Zeeland ongunstig, bij gebrek aan medewerking van kerkelijke besturen; uit Utrecht ongunstig, op dezelfde gronden als in Gelderland en Z.-Holland; uit Friesland ongunstig; uit Groningen meer gunstig; uit Drenthe gunstig, met de aanmerking, dat de hoeftigen, wetende dat zij niets kunnen eischen, meer prikkel tot arbeid gevoelen; uit Limburg niet zeer gunstig.

Uit het verslag blijkt, dat van de som van *f* 9,088,568, voor onderstand verstrekt, is geleverd uit collecten en vrijwillige bijdragen 15/40; uit inkomsten van bezittingen 14/40; uit subsidiën 11/40.

Door den heer *Sloet tot Oldhuis* is eene uitvoerige memorie ter beantwoording van het voorloopig verslag over het wetsvoorstel tot verandering der tienden in grondrenten aan de Tweede Kamer der Staten Generaal ingediend, vergezeld van een gewijzigd voorstel tot aflossing der tienden. De punten van bezwaar, in het voorloopig verslag vermeld, zijn daarin opvolgend één voor één behandeld. Die bezwaren, welke door de meerderheid der Kamer, die zich voor de afschaffing der tienden verklaard heeft, tegen het wetsvoorstel zelf geopperd zijn, zijn in het gewijzigd wetsvoorstel opgeheven.

'S GRAVENHAGE, 12 October.

Bij kon. besluiten van den 18den Sept. en den 7den dezer zijn alsnog benoemd tot ridders der 3de klasse van de Militaire Willemsorde, de gepensioneerde kapitein van het leger in Indië *J. M. Kern*, en de majoor *J. C. J. Smits*, ter zake van hun gehouden gedrag de eerste bij de krijgsverrigtingen op Sumatra's Westkust, de laatste in de Westerafdeeling van Borneo, op den 21sten Nov. 1850.

Bij kon. besluit van den 8sten dezer is de 1ste luitenant bij het leger in Ned. Indië *T. C. J. van Dentzsch* alsnog benoemd tot ridder der 4de klasse van de Militaire Willemsorde, ter zake van zijne verrigtingen bij de expeditie naar de baai van Tomorie.

— De prins *van Oranje* is den 8sten dezer van Palermo te Napels aangekomen en werd door Koning *Ferdinand* te Gaëta ontvangen.

— Wij vernemen dat z. exc. de minister van binnenl. zaken onlangs heeft te kennen gegeven, dat de schoolopzieners, welke thans die betrekking bekleeden, voor verreweg het grootste gedeelte, indien zij althans niet wenschen om niet weder in aanmerking te komen, weder herbenoemd zullen worden, zoodat de verzoekschriften van de onderwijzers, om het behoud hunner tegenwoordige schoolopzieners, geheel overtollig kunnen gerekend worden.

— Te Tilburg ontstond l.l. Vrijdag *voor de achtste maal* in minder dan twee maanden tijds brand. Ofschoon de vier stads brandspuiten spoedig in werking waren, zijn echter ten gevolge van den hevigen storm bij dien brand 13 woningen in de asch gelegd. Ook van dezen brand is, evenals van de vorigen, de oorzaak onbekend. De justitie doet intusschen ijverig onderzoek.

— Uit Luxemburg meldt men van den 10den, dat in vier dagen weder vier koninklijk-groothertogelijke besluiten zijn verschenen. Het eerste betreft de regten en pligten der ambtenaren, en daarbij wordt de wet opgeheven die verbiedt dat één persoon verscheidene ambten tegelijk mag uitoefenen, of dat bij het bekleeden van een ambt een ander beroep mag worden waargenomen. Bij het tweede besluit worden veranderingen gemaakt in de zegelwet. Het derde besluit betreft de hypotheken-kas der internationale bank. Bij het vierde besluit wordt de bestaande wet op de directe belastingen gewijzigd.

AMSTERDAM, 12 October.

De letterkundige afdeeling der Koninklijke akademie van wetenschappen hield heden hare gewone vergadering.

Onder de ingekomen stukken behoort een brief van den hoogleeraar *M. de Vries*, ten geleide van een prospectus van eene nieuwe vereeniging voor oude Nederlandsche letterkunde. In dien brief wordt deze onderneming, die zich hoofdzakelijk het drukken en uitgeven van belangrijke middeneeuwsche handschriften voorstelt, aan de akademie aanbevolen. Er is besloten de kennisgeving voor notificatie aan te nemen en in het proces-verbaal van de belangstelling der akademie te doen blijken en het bestuur te magtigen om op de uitgaven in te teekenen.

De heer *Dirks* heeft een voorstel ingediend, om de door de 2de klasse van het voormalig instituut begonnen voortzetting der Beschrijving van Ned. Historiepenningen, door mr. *Gerard van Loon*, op nieuw te vervolgen. Ofschoon eenige leden tegen dtt voorstel opkwamen, uit hoofde van financiëel bezwaar voor de akademie, is besloten eene commissie te benoemen, om daarover rapport uit te brengen. Tot leden der commissie zijn benoemd de heeren *v. d. Berg*, *Leemans* en *v. Lennep*.

— Het bestuur van het kon. zoölogisch genootschap *Natura artis magistra* alhier meent zich te moeten beklagen over eene onjuiste toepassing van de thans bestaande wetsbepalingen op de personele belasting en heeft zijne grieven in een adres aan de Tweede Kamer blootgelegd. Het deelt hierin mede, dat de administratie van 's rijks belastingen de belasting wegens de huurwaarde toepast op eene wijze die naauwelijks te verdedigen valt. Het bezit eener rijke diergaarde eischt natuurlijk een groot aantal inrigtingen tot stalling en berging der dieren. Met inwendige doelmatigheid hebben bestuurders gepoogd door sierlijkheid van vormen aan de gebouwen tot stalling ook eene uitwendige bevalligheid bij te zetten, zonder dat daarom de bestemming dier gebouwen van aard verandert. De administratie heeft echter hierover anders gedacht en het genootschap tot eene aanzienlijke som aangeslagen in de personele belasting wegens de huurwaarde, deuren en vensters van de *woning* der giraffen, de *huizen* der kangeroes en de *verblijven* der apen! »Een bewijs," zegt het adres, »van eerbied aan buitenlandsche diersoorten, waardoor het genootschap beroofd wordt van den vrijdom bepaald bij art. 5 van de wet van den 29sten Maart 1833."

ROTTERDAM, 10 October.

Aan de creosootfactorij op Fijenoord had gisteren een treurig voorval plaats, ten gevolge waarvan *Martinus Hussons*, wonende in de Raamstraat alhier, is overleden. Deze persoon, welke aan die factorij werkzaam was, moet aan den heer *R.*, den hoofdopzigter, ernstige reden tot ontevredenheid hebben gegeven, waarop deze in drift een ijzeren stang opnam en daarmede *Hussons* een slag aan het hoofd toebragt, wat een half uur na diens overbrenging in het Ziekenhuis alhier zijn dood ten gevolge had. De heer *R.*, die ten gevolge der provocatie van het slagtoffer, in eene opwelling van drift den noodlottigen slag toebragt, is in verzekerde bewaring genomen.

LEEUWARDEN, 12 October.

Bij kon. besluit van den 8sten dezer is tot burgemeester der gemeente Achtkarspelen benoemd jhr. *V. A. H. Haersma de With.*

— In Westdongeradeel wil het niet gelukken, opvolgers te verkrijgen in de twee opengevallene betrekkingen van wethouder dier gemeente. Achtereenvolgende zijn al de dertien leden benoemd; allen hebben zich echter verschoond om die betrekking te aanvaarden.

GRONINGEN, 13 October.

Men verzoekt ons het volgende te plaatsen: Het is opmerkelijk hoe zeer de geest in deze gemeente gestemd is voor overdekte riolen; want hoewel er reeds in den laatsten tijd jaarlijks zeer vele zijn aangelegd, en in dit jaar o. a. nog de geheele Folkingestraat daarmede is voorzien, zoo werd die zaak in de laatste vergadering over het pauperisme nog als een punt van behartiging aanbevolen. — Voorzeker een groote prikkel voor het gemeentebestuur, om er ijverig mede voort te gaan.

— Door het prov. geregtshof van Groningen is heden uitspraak gedaan in de zaak van MARTEN DERKS DIK, arbeider te Stads-Kanaal, welke daarbij, ter zake van diefstal in een bewoond huis, door middel van binnenbraak, is veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren en in de kosten.

— Naar wij vernemen, is alhier gevangen genomen zekere F. B., als verdacht van in den avond van den 8sten dezer arglistig uit het pakhuis van een koopman alhier een zak met ongeveer tien oude ponden koffijboonen te hebben weggenomen, en zulks terwijl hij bij dezen koopman voor loon in dienst was.

— Gisteren morgen wilden de knechten van de scheepstimmerwerf buiten de Kranenpoort, zich naar huis begeven om het middagmaal te houden. Ten einde in de stad te komen, moesten zij over de gracht, en maakten daartoe, zooals gewoonlijk, gebruik van eene schouw die aldaar lag. Terwijl zij zoo, ten getale van 16 personen, de gracht zouden oversteken, sprong een dezer personen op den kant der schouw, die daardoor omsloeg, zoodat bijna alle personen in de gracht stortten. Zij werden gelukkig allen nog bij tijds gered. Een er van heeft in een zeer gevaarlijken toestand verkeerd, daar hij bij het omslaan der schouw hieronder geraakt was, en het dus vrij wat moeite kostte om hem te redden.

— In de Vrijdag gehoudene openbare vergadering van den raad der gemeente *Delfzijl*, is de heer J. H. VAN CALKER, benoemd: *a.* tot wethouder in de plaats van den heer J. J. BORST, tot burgemeester benoemd; en *b.* tot ambtenaar van den burgelijken stand in de plaats van den heer mr. J. V. C. WICHERS, als notaris naar Loppersum vertrokken.

— Aangaande de werkzaamheden van de Tweede Kamer der Staten Generaal wordt ons uit 's Gravenhage medegedeeld, dat de afdeelingen Zaturdag de behandeling van al de hoofdstukken der staatsbegrooting voor 1858 hebben ten einde gebragt. Daar sommige leden, door ziekte of anders verhinderd, in het geheel nog niet verschenen en anderen later gekomen of reeds weer vertrokken zijn, hebben de werkzaamheden der Kamer tot nog toe met ongeveer de helft der leden plaats gehad. Het schijnt evenwel, dat de Kamer van plan is, onmiddellijk verder te gaan met het onderzoek der belangrijkste wetsontwerpen, b.v. omtrent de nationale militie, regterlijke organisatie, spoorwegen, emancipatie en geneeskundige staatsregeling. Maandag zal met dat omtrent de nationale militie een aanvang worden gemaakt. Velen oordeelen, dat de Kamer nog ongeveer veertien dagen in hare afdeelingen bezig zal zijn en alsdan een kort recès zal moeten nemen, ten einde de antwoorden der Regering op hare verslagen af te wachten.

— Uit Blokzijl wordt, in tegenspraak met de berigten van elders, geschreven, dat daar ter plaatse dagelijks buitengewoon vele garnalen gegeten worden, vooral door de mingegoede klasse, maar dat niemand daarvan tot nu toe eenige nadeelige gevolgen ontwaart. — Daarentegen worden te Elburg de vele ongesteldheden die daar tegenwoordig heerschen, grootendeels toegeschreven aan het gebruik van garnalen, en zijn werkelijk ook onderscheidene personen na het gebruik dier vischsoort onmiddellijk ongesteld geworden.

Iets over den warmen Zomer in 1857.

De *Leeuw. Ct.* deelt in een ingezonden artikel eenige opmerkingen mede over de weersgesteldheid in dezen zomer, waaraan wij het volgende ontleenen:

Velen verkeeren in den waan dat de betrekkelijke hitte, die men in de jongste maanden heeft gevoeld, buitengewoon veel grooter was, dan in een der vorige jaren. Men kwalificeerde dezen zomer als een' zoogenaamden *onderwetschen.* Overal klaagde men over de bovenmatige hitte en sommigen schreven haar, even als BABINET, dááraan toe, dat er eene verandering in den loop der golfstroomen had plaats gevonden, die ons nog meer warme zomers zou verschaffen.

In hoeverre nu de temperatuur gedurende de jongste drie maanden warmer is geweest, dan in vorige jaren, laat zich gemakkelijk bepalen, wanneer men zich de moeite geeft, de weêrkundige waarnemingen van vroegere jaren te vergelijken met die, dezen zomer gedaan. Een opzettelijk onderzoek, ten dezen ingesteld, heeft aan den schrijver de overtuiging gegeven, dat het verschil in temperatuur met sommige der laatste jaren niet zoo groot is, als men oppervlakkig zou meenen.

Uit eene door haar medegedeelde tabel, bevattende waarnemingen van den thermometer volgens de schaal van FAHRENHEIT, gedaan gedurende de maanden Junij, Julij en Augustus van de jaren 1838 tot en met 1857, dus over 20 jaren, blijkt:

1) dat de gemiddelde temperatuur gedurende genoemde maanden over al die jaren is geweest 63¾°, en over 1857 68⅓°, zoodat gedurende dit jaar de gemiddelde warmte nagenoeg 5° hooger is geweest;

2) Dat de middelbare warmte over hetzelfde tijdvak in 1846 69° is geweest en derhalve nog hooger, dan in dit jaar;

3) dat echter, met het oog op de uitkomsten van de andere jaren, de tegenwoordige zomer moet worden beschouwd als op een na de warmste, die men in de laatste 20 jaren heeft gehad.

Wat voorts betreft de buitengewone hitte, die den 4den Augustus l.l. heeft geheerscht (90°), zoo meenen wij te moeten doen opmerken, dat deze ook in vorige jaren niet zeldzaam was, daar men dezelfde hooge temperatuur vindt aangeteekend in 1846 en 1852, — het laatste jaar zelfs 90½°.

De Engelsche Oost-Indische Compagnie.

Bij de veelvuldige stemmen die zich tegenwoordig in Engeland verheffen tegen de wijze, waarop het uitgestrekte Indische rijk wordt bestuurd, mag het niet ondienstig worden geacht mede te deelen, hoe het zich eigenlijk met dit bestuur toedraagt. Daartoe strekke het volgende:

Het eerste begin der Oost-Indische Compagnie dagteekent van het jaar 1599, toen zich, onder bescherming van Koningin *Elisabeth*, eene maatschappij van fortuinzoekers vormde, die, om daarmede den handel op Indië te vestigen, een kapitaal van 30,000 p. st. zamenbragt. Reeds in het volgende jaar nam de maatschappij den titel eener handelscompagnie aan en beschikte over een kapitaal van 70,000 p. st.; in 1609 rigtte zij de eerste factorij te Achin op, en niet vele jaren daarna andere op de kusten van Malabar, Coromandel en Bengalen. Nog altijd wilde geen *gentleman* tot deze maatschappij behooren, die thans als »the *honorable* East India company" met een nominaal kapitaal van 6 millioen p. st. en eene armee van 200,000 soldaten de Vorsten van Indië tot hare vasallen gemaakt, allen onmiddellijken handel opgegeven en over het geheele schiereiland met zijne 200 millioen inwoners direct of indirect de heerschappij verworven heeft.

Reeds sedert 150 jaren is de handel niet meer het uitsluitend, ja niet eens het hoofddoel der Compagnie. Eene parlementsacte van 1773 gaf het bestuur over Indië geheel in handen der Compagnie; eene nieuwe acte van 1813 gaf den Oost-Indischen handel voor alle Britsche onderdanen vrij, en eene derde van 1833 ontnam aan de Compagnie niet slechts haar handelsmonopolie voor China, maar tevens het regt van elken zelfstandigen handel; terwijl zij haar de administratie der uitgestrekte Oost-Indische bezittingen (met uitzondering van Ceylon, dat eigendom der kroon is) geheel overliet, aan de actionarissen eene jaarlijksche rente van 10½ pCt. verzekerde en bepaalde om, in den loop van 40 jaren (den duur van het octrooi) het grondkapitaal, dat 6 millioen p. st. bedraagt, voor een amortisatiefonds af te lossen.

Zoo werd de handelmaatschappij in eene soort van ministercongres veranderd, en het uitgestrekte Oost-Indische rijk wordt door eene commissie van vreedzame kooplieden bestuurd, die hunne zamenkomsten in een der naauwe straten van Londen houden. Het boven gemelde grondkapitaal van 6 millioen p. st. bestaat uit 6000 actiën, die in 1845 onder 3579 actiehouders verdeeld waren. Deze actiehouders maken zamen den zoogenoemden »Court of Proprietors" uit, aan wier debatten ieder, die sedert een jaar ten minste eene halve actie bezeten heeft, deel mag nemen, terwijl eerst eene geheele actie het stemregt verleent. Op zulke wijze geven 1000 p. st. 1 stem, 3000 p. st. 2 stemmen, 6000 p. st. 3 stemmen, 10.000 p. st. en daarboven 4 stemmen. Meer dan 4 stemmen kan niemand hebben. Vrouwen, vreemdelingen, belijders van verschillende godsdiensten kunnen actiehouders zijn; doch tot het stemregt is noodig, dat men te Londen woont.

De »Court of Proprietors" houdt elke drie maanden geregelde zamenkomsten en kiest uit zijn midden 24 personen, die den »Court of directors" uimaken, waarvan jaarlijks 6 aftreden. Deze moeten Engelsche burgers en in het bezit van ten minste twee actiën zijn. De »Court of directors" heeft het initiatief in alle zaken, die de Oostindische bezittingen raken, en het regt om daaromtrent besluiten te nemen. Hij is in drie sectiën of commissiën verdeeld, elke van 8 leden; het financiewezen staat onder de eerste, oorlog en politiek onder de tweede, regtswezen onder de derde. Deze directeurs vergaderen eens in de week, en wat zij bepalen wordt voor de overige actiehouders geheim gehouden. Daarentegen wordt geen hunner besluiten uitgevoerd, vóór zij den »Board of Control" zijn voorgelegd, een ministerie voor de Oostindische aangelegenheid, dat de Engelsche regering sedert 1784 heeft opgerigt om de politiek der Compagnie te bewaken.

Voor het geval van oorlogsverklaringen, vredesonderhandelingen of andere belangrijke staatkundige gebeurtenissen, treden drie der directeuren met dit ministerie tot een geheim comité zamen, en hetgeen dit bepaalt is zelfs voor de overige directeuren een geheim. Op deze wijze wordt de regeringsmachine in Engeland zelf bewogen; maar de grootste magt valt den in Indië residerenden gouverneur-generaal ten deel. Hij heeft het regt om oorlog te verklaren, vrede te sluiten en handel- en alliantietractaten met de naburige staten te maken; hij heeft het regt van gratie en voert het opperbevel over alle troepen te land en ter zee; hij benoemt alle diplomatieke agenten bij de Oostersche hoven; hij kan alle ambtenaren in het Oost-Indische rijk bevorderen of schorsen; hij kan wissels tot een onbepaald bedrag op de Oost-Indische Compagnie trekken.

Aan zijne zijde staat een staatsraad, »Court of India" genaamd, die uit 5 leden bestaat, wier gansche magt zich daartoe bepaalt, om de zaken, waarbij hun gevoelen van dat des gouverneurs afwijkt, 48 uren uit te stellen. Na dit uitstel heeft de gouverneur-generaal het regt, om, in weerwil van hun verschillend gevoelen, zijnen wil door te zetten, en de »Court of Directors" besluit dan later, of het noodig is, hem, dan wel zijne raadgevers terug te roepen. De gouverneur-generaal is telkens een vriend van het ministerie, dat aan het bestuur is, want hij, gelijk ook de gouverneurs, de commanderende generaals en de staatsraden, worden slechts in zoover van de directeuren der Compagnie gekozen, als deze tot het bezetten van elke plaats drie personen voordragen, waaraan ook het ministerie zijne toestemming moet gegeven hebben, en waarvan het ministerie in naam der kroon éénen kiest.

Slechts drie takken in de Oostindische staatsdienst zijn koninklijk, en als zoodanig staan de daartoe behoorende ambtenaren niet onder de directeuren, ofschoon zij met hunne goedkeuring gekozen zijn: dit zijn de koninklijke armee, de hoogste geregtshoven en de bisschoppen. Alle vacaturen, die in de lagere klassen der burgerlijke en militaire posten voorkomen, worden naar de beurt onder de 24 directeuren verdeeld, zoodat ieder zijn gedeelte daarvan bezet. Ofschoon bewijsbare verkoop van plaatsen het verlies van betrekking van directeur ten gevolge heeft, ziet men deze »patronage," gelijk zij genoemd worden, toch voor een der aanzienlijkste voordeelen aan, dat 40 à 50 burgerlijke en militaire posten jaarlijks in handen van elken directeur brengt.

AANBESTEDING.

...., 12 Oct. Heden morgen had door den plaatselijken ... alhier, krachtens autorisatie van het departement van ... aanbesteding plaats van: de leverantie van fourages ten ... van de troepen te paard, voor den tijd van één jaar; in- ... door den heer H. LUNSINGH, de 10 Ned. pd. haver, 10 ... en 10 dito stroo voor *f* 2,20, en de heer E. H. AALFS, de ... pd. haver, 10 dito hooi en 10 dito stroo voor *f* 2,10½.

KUNSTNIEUWS.

... vernemen dat de heer HAUFF, junior, het plan heeft, op ... den 4den November e.k., in de Martinikerk alhier, een ... cert te geven, half ten voordeele van de algemeene armen. ... melden dit met genoegen, daar wij gehoord hebben, dat ... certgever degelijke orgelstukken wil voordragen en daardoor ... wijs zal leveren, dat hij de klassieke school teregt hooger ... dan den vrijen stijl. Behalve van den wereldberoemden ... zal men ook stukken hooren voordragen van componisten ... en, voor zooverre wij weten, hier nog niet algemeen kent. ... vermelden wij, dat de heer HAUFF ook eene proeve zal ... van improvisatie door eene fantaisie over MENDELSSOHN's: "... *bestimmt in Gottes Rath.*" H. P.

KERKNIEUWS.

... 3den predikant bij de Herv. gemeente te Meppel is door den ... benoemd ds. J. C. TOL, thans pred. te Zevenhoven. Hij is ... ook kerkelijk beroepen.

Tot predikant bij de Herv. gemeente te Noordwijkerhout is be- ... de kandidaat D. BEECKMAN; — te Katwijk aan Zee ds. J. VAN ... pred. te Kesteren; — te Polsbroek (classis Utrecht) ... P. NONNEBEL, pred. te Vaassen; — te Almkerk en Emmich- ... ds. W. ZEGERS, Jz., pred. te Oosterbeek.

Ds. W. POLLEN, pred. te Onstwedde, heeft voor de beroeping ... Elst, bij Amerongen, bedankt; — ds. J. A. TEN BOKKEL HUI- ... te Doornspijk, voor die naar Katwijk aan Zee.

...CHT, 12 October. Door den kerkeraad bij de Remonstrant- ... gemeente alhier, is tot predikant beroepen ds. M. COHEN ... te Alkmaar.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 13 October.

... *Times* is van oordeel, dat welligt spoedig eene nieuwe ... ging van het disconto zal noodig zijn, vermits de koersen ... Indië ongunstig zijn. Ook is de vraag naar geld buitenge- ... groot en hebben 400,000 p. sterl. naar Noord-Amerika ... worden verzonden.

(*Tweede depêche.*)

Heden middag is eene tweede officiële depeche van den ... and in Indië openbaar gemaakt. 1270 man troepen be- ... en den 4den September Allahabad, 600 van deze mar- ... den terstond met eene batterij naar Cawnpore op. ... neraal *Outram* volgde met de rest; hij hoopte generaal ... *elock* den 12den te zullen bereiken.

... Versterkingen uit Pendshab hebben Delhi bereikt; ook worden ... 2000 man uit Cashmire verwacht, waardoor het aantal ... geraars 15,000 man sterk zou worden. De troepen zijn ... en overvloedig geproviandeerd.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 13 October.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	61⅝.
Dito Dito	» 3	»	72¾.
Dito Dito	» 4	»	93½.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	70.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	36$\frac{3}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	81¼.
Dito Nation. Metall	» 5	»	72¼.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	24¼.
Dito Binnenl.	» 3	»	34¾.
PORTUGAL	» 3	»	41⅞.
Dito Nieuwe 1856	» 3	»	41.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	102.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	102.
Dito bij *Hope*	» 4	»	83⅞.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	83⅝.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	96.
Dito 6de serie	» 5	»	97⅛.

LONDEN, 13 *October*. Consols 87¼ contant en 87¾ tegen November.

PARIJS, 13 *October*. Fransche 3 pCt. 66.50.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 10 Oct., *Koning* Johanna Marchina, Newc.; *Bakker* Alberdina, Petersburg.

VLIE 6 Oct., *Degenhard* Wicherdina, Wadsöe; — 8 *Lohman* Zel... , Newc.; *Drent* Adm. Graaf v. Heyden en *Lodewijks* Alberdina, Petersburg.

LISSABON 28 Sept., *Beukema* de Marne, North Shields; *Doewes* Eendragt, Cardiff.

LONDEN 6 Oct., *Schuur* Zwaantina, Petersb.; — 8 *Doewes* Geer...a, Dantzig; *Diepenbroek* Helena en *Nieboer* Cornelia, Petersb.; — ... *Visser* Drie Gebroeders, Workum.

RAMSGATE 7 Oct., *Veling* Hermanna, v. Newc. n. Lissabon, m. ...; *Karsies* Mercurius, v. Newc. n. Gyon.

PORTSMOUTH 7 Oct., *v. d. Velde* Riga, v. Rott. n. Curaçao.

TORBAY 6 Oct., *Nieboer* Hendrik Carel, v. Sunderl. n. Seville.

QUEENSTOWN 6 Oct., *Loodijzen* Gebroeders, Ibraïla.

Bij HASTINGS 2 Oct., *Breuning* Stad Gouda, v. Rott. n. Bat.

CARDIFF 6 Oct., *de Vries* Cornelia, Amst.

DUBLIN 7 Oct., *Nieuwzwaag* Eensgezindheid, Galatz; *Jansen* Ma...tha, Smirna.

SUNDER 7 Oct., *Ploeg* Vertrouwen, Harl.

NORTH-SHIELDS 6 Oct., *Meijer* Cornelia, Rott.

HULL 7 Oct., *Kroon* Hermina, Petersb.

HARWICH 7 Oct., *Prak* Jonker van Slechteren, v. Libau n. Lond.

HAMBURG 9 Oct., *Bok* Elisabeth Maria, Girgenti; — 10 *Balk* Wilhelmina, Texel; *Swiers* Jonge Timen, Sunderland; *Ketelaar* Hazard, Harburg.

KIEL 9 Oct., *Broekema* Hillechina, Newc.

CUXHAVEN 7 Oct., *Bouwmeester* Loopuit, Rio Janeiro.

TRAVEMUNDE 6 Oct., *van Peer* Aukje, Harl.; — 7 *Douwes* Aqua..., Sunderland; — 9 *Gruppelaar* Hillechiena, Newc.

WOLGAST 6 Oct., *Braamhorst* Gesina Lammech., Hamburg; *Prins* ...a, Bremen.

STRAALSUND 2 Oct., *Tent* Maria, Harlingen.

SWINEMUNDE 7 Oct., *Jonker* Johanna Christina, Amst.; — 8 ... Hunsingo, Bremen.

DANTZIG 5 Oct., *Bekkering* Gesina, Newc.; — 6 *Potjer* Dankbaar... en *Valomstra* Alida, Amst.; *Goedkoop* Noordster en *Atzema* Eel...dina, Londen; *Mooi* Hillechina Catharina, Lubeck.

MEMEL 4 Oct., *Koop* Regina, Brussel.

DANARO 4 Oct., *Schut* Coert Cornelius, Rouaan.

BOLDERAA 3 Oct., *Walker* Fides, Amst.; *Menzes* Maria, Schiedam; ...*ga* Geertje Dijkstra, Rott.; — 4 *Kramer* Catharina, *v. Driesten* ...y, *Nagel* Triton, *Giesen* Diana, *Sprik* Alida en *Legger* Ter...e, Amst.; *v. d. Bos* Alberdina Tjetskina, Dordrecht; *de Groot* ...tha, Schiedam.

GRONINGEN 6 Oct., *Heins* Bouwina en *Jonker* Sieberlina, v. Stor...e n. Harlingen; *van Dalen* Pieterdina, v. Brielle n. Dantzig.

...LTENAU 6 Oct., *Baas* Aurelia, v. Flensb. n. Uetersen; — 8 ... Vr. Grietje, v. Memel n. Rott.

RENDSBURG 5 Oct., *de Boer* Fenna, v. Dantzig n. Harl.; *Spithorst* ...ch., v. Rendsb. n. Dantzig; — 6 *Joosten* Hendrika, v. Flensb. ... Housternd.; *Schuur* Jacoba Gesiena, v. Koningsb. n. Bremen; *Ploeg* ... en Jacoba, v. Harl. n. Wismar; *v. d. Werf* Vr. Alida, v. Dantz. ...; — 7 *Broekema* Ida Hillech., v. Newc. n. Kiel; *Brouwer* ..., v. Lubeck n. Bremen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 9 Oct., *Dekker* Jonge Nicolaas, Frederiks.; — *v. d.* ... Nederland, Bat.; *Sanders* Claudius Civilis, Colombo; *Potjewijd* ... Gezusters Meijer, Newc.; *Giezen* Jufvrouw Hillegonda, Rostock; ... de Landman en *Menkema* Cath. Sijpkens, avont.

...ER 7 Oct., *Waterborg* Karsina, Newc.; *Jongebloed* Courier, Riga; ... Vr. Helena, Frederikst.; *de Jonge* Douwe, Christians.; *Hansen* ...retha, Noorw.; *van Driesten* Jantje Berg, avont.

HELVOET 9 Oct., *Giesse* Grootm. Nationaal, Bat.

GALATZ 2 Oct., *Hakker*, voor wijlen *v. d. Bos*, Sophie, Vlissingen.

...RAO 3 Oct., *Schuur* Agatha, Swansea.

SUNDER 7 Oct., *Pluim* Stad Almelo, Zwolle.

DELFZIJL 29 Sept., *Beerthuis* Thedina, Amst.

HAMBURG 9 Oct., *Mulder* Zorg en Vlijt, Valencia; *Kraan* Hendrika ...a, Amst.; — 10 *Schuring* Catharina, Rauterfehn.

BREMERHAVEN 8 Oct., *de Groot* Wierdina Fokkelina, Amst.

...HAVEN 7 Oct., *Schade* Margaretha, Triest; *Hemstra* Jonge ..., Amst.; *Legger* Jantina Catharina, Antwerpen; *de Boer* Jantina ... en *Slankenborg* 2 Gebroeders, Sleeswijk; *Bekkering* Onderneming, Dantzig.

CHRISTIANIA 9 Oct., *Menzes* Jonkvr. Marie, Amst.

SWINEMUNDE 5 Oct., *Hazewinkel* Meika, Delfzijl.

DANTZIG 6 Oct., *Oostervink* Pieter, Amst.; *v. d. Werp* Christina ...na, Bremen.

PILLAU 8 Oct., *Hoff* Grietje Bos, Amst.; *Edema* Margretha Gesina, Holland; *v. Knapen* Neelina Jeltina, Barcelona; *de Vries* Theodora Henriëtte, Steenostzijl.

MEMEL 6 Oct., *Wolkammer* Ida, Amst.; *Helmers* Dolphijn en *Niggebrugge* Stad Enschedé, Harl.; *Zomer* Roelina Oostra, Antw.

BOLDERAA 5 Oct., *Valk* Alida, Elseneur; *Vos* Anna Luitzia, België.

In lading.

LIVERPOOL 8 Oct., *Heeres* Susanna, Alkmaar.

Zeilklaar.

LONDEN 8 Oct., *Mulder* Marchina Catharina, Dantzig; *Mooi* Maria, Elseneur.

LIVERPOOL 8 Oct., *Bakker* Jonge Liefert, Amst.; *Landweer* Capella, Singapore.

KOPPENHAGE 5 Oct., *Brambergen* Twee Gebroeders, Oostzee.

PLYMOUTH, 8 Oct. Het Nederlandsche stoomschip Ondine, kapit. *Lovius*, van Amsterdam naar Bordeaux, is alhier met opgeslagen dek, verlies van kajuitskap, enz., binnengeloopen; heeft veel water overgekregen. — Gisteren heeft alhier een hevige storm uit het Z. en Z.W. gewoed.

RÜGENWALDERMÜNDE, 7 Oct. Kapit. *Kinau* heeft op de hoogte van Colberg het Hollandsche tjalkschip Emma, kapit. *Zuitland*, den 5den Sept. van hier met eene lading eikenhout naar Hamburg vertrokken, in zee drijvende en van de manschap verlaten aangetroffen. Van de lading zijn 48 eiken blokken en voorts twee ankers en kettingen geborgen; de overige inventaris was niet meer op het schip voorhanden.

STETTIN, 9 Oct. Een brief uit Stokholm van kapit. *Altenburg* rapporteert het volgende: „Maandag den 28sten Sept. trof ik op ongeveer 5 mijlen Z.O. van Brusterort een Hollandsche van masten ontbloote kof aan, die vol water was. Ik ging aan boord en vond de roef weggeslagen, alsook de boot; anker en kettingen waren weg. Uit de papieren bleek, dat het de kof Hiskea uit Groningen was en de zeepas van Memel den 15den Sept. toonde aan, dat het schip door kapit. *J. B. Mulder* bevaren werd en met hout naar Nederland bestemd was. In de kajuit dreven vrouwen- en kinderkleederen, daarbij schoenen van twee kinderen van 8 tot 12 en van ongeveer 2 jaren. Naar alle waarschijnlijkheid heeft de manschap uit de kajuit moeten vlugten en is later met de roef over boord geslagen.

Gepraaid den 2 Sept., op 10° N.Br., 20° L., *Laseur* Joan, v. Rott. n. de Kaap de Goede Hoop. — Den 3 Sept., op 11° N.Br., 27° W.L., *Greefkes* Magdalena, v. Bat. n. Amst. — Den 15 Sept., op 30° N.Br., 33° W.L., *Tromp* Amboina, v. Padang n. Rott. — Den 25 Sept., op 37° N.Br., 33° W.L., *Ruhl* Rabenhaupt, v. Tjilatjap n. Amst. — Den 4 Oct., op 47° N.Br., 9° W.L., *van Duin* Minister Thorbecke, v. Rott. n. Melbourne.

DELFZIJL, 10 Oct. Binnengekomen *Juist* Trientje, Tettens; *de Boer* Margar. Petron., Altenbruch; *Zuidland* Jant. Rikst., Hamburg; *Luken* Anna, Grosserz.; *Mulder* Goede Verwachting, Carolinerzijl; *Huisman* Itjea, Bremen; *Greven* Goede Hoop, Ottend.; *Stuitje* Jogchem, Papenb. Memel; — 7 *de Boer* Boreas, Newc.; — 11 *Borst* Jacobus, Petersb.; — 12 *Schoenmaker* 2 Gebroeders, Amst.

HARLINGEN, 11 Oct. Binnengekomen 5 Oct., *Zwaal* Zeemeeuw, Petersb.; *Schuur* Jonkvr. Elisabeth, Frederikst.; *Burghardt* Hendrik, Noorw.; — 6 *Schaafsma* Æolus, Newc.; *Helmers* Stad Steenwijk,

OOSTMAHORN, 12 Oct. Ter reede gearriveerd 8 Oct., *Schoon* Hoffnung, v. Altona n. Makkum.

Vertrokken 8 Oct., *Eilts* Jantje Eikema, n. Laurvig, *Schleinhege* Johanna, op avont. en 12 *Hadgraft* Amy, n. Ipswich, alle 3 v. Gron.; *Bos* Elizabeth, v. Zaandam n. Delfzijl; *Voget* de Vr. Aaltje, v. Amst. en *Geltes* de Twee Gezusters, v. Zaandam, beide n. Emden; *Faber* Otto, v. Dockum n. Rendsburg.

Zeilklaar: *Donema* Anna, v. Gron. op avont.

ZOUTKAMP, 13 Oct. Binnengekomen 12 Oct., *Boswjki* Aaffiena Smit, v. Stettin; *Drewes* Tjakkien, Newc.

Zeilklaar: *Lunenborg* Jantina, avont.; *Heins* Frouwke Denekamp, Londen.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 10 Oct., *de Vries* Compact Goede Trouw, Galatz; *Lodewijks* Alberdina en *Drent* Adm. Graaf van Heyden, Petersb., de laatste heeft op de Zuiderzee twee ankers en kettingen verloren; 11 *Hofker* Diana, Liverp.; — 12 *Degenhard* Wicherdina, Wadsöe.

TEXEL 11 Oct., *Veldhuis* Prov. Overijssel; Dundee; *Bontkes* Gesina Geertruida (met verlies van fokke-ra) en *Bakker* Harberdina, Petersb.; — 12 *Greefkes* Magdalena, Bat.; *de Vries* Jantina, Newc.

VLIE 8 Sept., *Woudstra* Jonge Kerst, Petersb.

HELVOET 10 Oct., *Vos* Cornelia, Riga; *Boer* Verwisseling, Stokh.

BROUWERSHAVEN 11 Oct., *Tromp* Amboina, Padang.

VLISSINGEN 10 Oct., *Ingerman* Regina, Akyab; *Pronk* Gesina Jantina, Odessa.

WEYMOUTH 9 Oct., *Kraan* Sia en Elisabeth, v. Amst. n. Portorico, met verlies van verschansingen, enz.

DARTMOUTH 8 Oct., *Breuning* Stad Gouda, v. Rott. n. Bat.

FALMOUTH 9 Oct., *Zeeman* Sarah, Odessa.

LEITH 8 Oct., *Sprik* Juliana Louisa, Riga.

NORTH SHIELDS 9 Oct., *Colle* Jeanne Marie, Antw.

TRIEST 6 Oct., *v. Vliet* Courrier, Malta.

ST. GEORGE D'ELMINA 7 Sept., *Huizer* Gouverneur Elzevier, Rotterdam.

KROONSTAD 1 Oct., *Lukje* Frouke Egberdina, Stokholm.

Vertrokken.

AMSTERDAM 10 Oct., *Kars* Dronning Victoria, avontuur; — 11 *Wolking q.q.* Curaçao en 12 *Zeven* Elisabeth, Curaçao.

VLIE 8 Oct., *de Jong* Goede Verwachting, Østerrisoer.

HELVOET 11 Oct., *Bagges* de Maas, Bilbao.

SUNDERLAND 9 Oct., *Muller* Eendragt, Koppenh.

HAVRE 10 Oct., *Halfweg* Hollander, Rott.

NANTES 10 Oct., *Meijer* Zeemeeuw, Rott.

ST. GEORGE D'ELMINA 20 Aug., *v. d. Horst* Guinea en 22 *van Boven* St. George do la Mina, Rott.

KROONSTAD 3 Oct., *Wegener* Vr. Martha, *Kwint* Margaretha, *Kuiper* Gerrita Tetje, *Teensma* Reintje, *Coerkamp* Eersteling, *Visser* Maria, *Lootsman* Pomona en *Visser* Jonge Willem, Amst.; *Smit* Freerk Jan, Rott.; *v. d. Borg* Geertje Elisab., Harl.; *Korfker* Anna Martha, Antw.; *Kooiman* Onderneming, Hamb.; *Mooi* Geertje, *Prins* Heerenveen en *Drent* Tjapke Schuringa, Koppenhage.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 6 Oct., *Pot* de Spruit, Dantzig; *Bakker* Alida, Weenen; *Schoon* Johanna Geerdina, Hamburg; *Muller* Barbara Christ., Bergen; *Olberding* Welmoet, Malaga; *Möls* Jan van Hoorn, H. Kong.

LONDEN 9 Oct., *Niehof* Jantina Jetskelina, Elseneur.

233ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

17*de Lijst:* No. 17050 *f* 1000 en eene premie van *f* 30,000; no. 19569 *f* 400; nos. 6124 en 15936 ieder *f* 100; no. 6496 eene premie van *f* 3000.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 12 *October* 1857.

4 Nederl. ℔ 38 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *October*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 4,25
Oude 1856 70 ℔ *f* 8,50	Wtr. 1857 54 ℔ *f* 5,90	- - 42 - - 4,50
Onl. 1857 70 - 8,40	- 56 - - 6,25	- - 44 - -
- - 72 - - 8,90	- 58 - - 6,65	BOONEN.
- - 74 - - 9,40	Zomer 54 - -	Paardeb. *f* 8,25,50
- Old. 70 - - 8,20	- 56 - -	Gr. Erwt. *f f*
- - 72 - - 8,70	N.Knobbe 60 - - 6,60	Graauwe dito
- - 74 - - 9,20	- 62 - - 7,00	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	HAVER.	
N.Inland. 60 ℔ *f*	Dikke 36 ℔ *f*	Old.Koolz. *f* 12 a *f* 14,10
- 62 - - 5,25	- 38 - - 4,10	Oml. dito *f* 12 a *f* 14,25,30
- 64 - - 5,75	- 40 - - 4,30	Kromhorn *f* 14,50,55
- 66 - - 6,25	- 42 - - 4,50	Zomerzaad *f* 10 a *f* 11,50
N. 1857 68 - - 6,95	- 44 - - 4,70	Aveelzaad *f*
- 70 - - 7,45	- 46 - - 4,90	G. Mosterdz. *f*
BOEKWEIT.	- 48 - - 5,10	Boterzaad *f*
N.Gr.Zd. 64 ℔ *f* 6,45	- 50 - - 5,30	Lijnzaad *f*
- - 66 - - 6,95	WitteVoer 36 - - 3,85	Boterzaad *f* 9, *f* 10,50
- - 68 - - 7,45	- - 38 - - 4,05	Gr. Gort *f* 10,50,75
N. Zw.- 64 - - 6,30	- - 40 - - 4,25	Parel dito *f* 13 a *f* 15
- - 66 - - 6,80	N. Zw. - 36 - - 3,85	Raapolie per vat *f* 45
- - 68 - - 7,30	- - 38 - - 4,05	
Veen 64 - - 6,20		

Tarwe meer aan, en door ontbrekende kooplust niet dan lager te verkoopen. — Rogge slap en weinig in omgegaan. — Boekweit in een doen. — Gerst aan pelderijen als voren afgaande. — Haver bijna niet aan, en weder 15 ct. hooger verkocht. — Boonen niet driftiger. — Koolzaad zeer lusteloos, en bleef genoegzaam zonder handel. — Gort als voren.

AMSTERDAM, 10 *Oct.* Hennep. In dit artikel blijft het zeer stil en zijn hoegenaamd geene afdoeningen bekend geworden.

AMSTERDAM, 12 *Oct.* Poolsche Tarwe bij gerijven tot vorige prijzen, nieuwe roode, bij groote partij merkelijk lager afgegeven: 129 ℔ witb. Pools. *f* 385; 129 ℔ b. dito *f* 368, *f* 365; 134 ℔ n. Nassaud. *f* 330; 133 ℔ b. dito *f* 340; 162 ℔ n. Bovenl. *f* 338; 156 ℔ j. dito *f* 328; 123 ℔ j. Fries. *f* 260. — Rogge tot nagenoeg vorige prijzen met goeden handel: 124 ℔ Pruis. *f* 215; 122 ℔ Belg. *f* 210; 119 ℔ Arch. *f* 182 aan de Zaan; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 177, *f* 179; 115 ℔ dito *f* 170; 118 ℔ dito *f* 180 bij gerijf. — Gerst als voren te koop. — Boekweit schaarsch en iets hooger verkocht: 118, 121 ℔ Amersfoorter *f* 260, *f* 270; 116 ℔ Holst. *f* 230.

Koolzaad traag: Holst. 72 p. vl.; B. S. Wismar in veiling *f* 434, *f* 404; op 9 vat in Oct. 78 p. vl.; Nov. 79½ p. vl. — Lijnzaad: 110, 111 ℔ Riga Zaai *f* 400. — Raapolie dadelijk en op levering onveranderd: op 6/w. *f* 46,75; vlieg. *f* 45,50; Nov. *f* 45,50—*f* 45,50 a *f* 45,25; Dec. *f* 45,75 a *f* 46 a *f* 45,75; Mei *f* 46,50 a *f* 46,25. — Lijnolie dadelijk en op levering iets lager afgegeven: op 6/w. *f* 45,50; vlieg. *f* 44,25; Nov. *f* 44—*f* 44 a *f* 43,75; Dec. *f* 43 a *f* 42,75; Maart en April *f* 42 a *f* 41,75; Mei *f* 42,25 a *f* 42. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46. — Raapkoeken *f* 92 a *f* 95. — Lijnkoeken *f* 13 a *f* 14.

SCHIEDAM, 10 *October*. Moutwijn *f* 20,00; Jenever *f* 25,50; Amst. Proef *f* 26,75.

ROTTERDAM, 12 *October*. Tarwe: Nieuwe p. bl. jar. Zeeuwsche *f* 11,20 a *f* 11,70; mind., bl. en ger. van *f* 11, *f* 10 a *f* 9. Rood. flaauw en bij kleinen handel in de mind. soorten lager afgegeven. 163 ℔ j. Hoogl. Kl. *f* 377, *f* 380; 168 ℔ n. dito dito *f* 380, *f* 390. — Rogge: Inl. tot vorige prijzen goed te plaatsen. Vlaams. en Zeeuws., *f* 7,30 a *f* 7,50; Overm. *f* 7,10 a *f* 7,30; mind. en Noordbr. *f* 6,40 a *f* 7. Overige soorten met meerder handel prijsh. — Boekweit ruimer ter veil en op het laatst iets minder verkocht, op 140 ℔ n. Noordbr. *f* 240, *f* 250. — Gerst ruim prijsh.; Zomer *f* 6,60 a *f* 6,90; mind. soorten *f* 6 a *f* 6,30. — Haver 20 ct. hooger verkocht; dikke *f* 4,50 a *f* 5,50; lange *f* 4,30 a *f* 4,70; mindere *f* 3,20 a *f* 4,20. — Paardeboonen 10 ct. hooger goed te verkoopen; p. dr. bl. *f* 8 a *f* 8,10; mind. *f* 7,60 a *f* 7,90. — Erwten iets lager verkocht. N. gr. bl. *f* 10 a *f* 10,50; mind. *f* 8,50 a *f* 9,75; kleine dito van *f* 8,50 tot *f* 9,40. — Koolzaad 2 p. vl. lager.

LONDEN, 9 *Oct.* De aanvoeren van vreemde tarwe waren deze week goed, die van Engelsche slechts matig. Aan de markt was heden weinig handel, tarwe ging traag af tot de prijzen van l.l. Maandag. In vreemde was weinig handel tot vorige prijzen. Meel onveranderd.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Oct.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 48, *f* 48,50; 2de soort *f* 45.

LEEUWARDEN, 9 *Oct.* De prijs der Boter was heden *f* 52,00.

AMSTERDAM, 12 *October*. De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche *f* 55 a *f* 57; Kuinder *f* 56 a *f* 57; Kamper *f* 56 a *f* 58; Deventer *f* 51 a *f* 54; Zwolsche *f* 54 a *f* 56.

LONDEN, 12 *October*. Friesche Boter 120 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Oct.* In het geheel waren heden ongeveer 40 runderen aangebragt, zoodat er niet veel handel kon worden gedreven: kalfkoeijen *f* 120 à *f* 150; vetten 23 à 25 ct. de vijf ons; — schapen ruim ter markt, met tamelijken handel; — jonge varkens eene groote partij aangevoerd, welke gretige koopers vonden, van *f* 8 à *f* 22 tot *f* 40.

LEEUWARDEN, 9 *Oct.* Aangevoerd 700 runderen, waarvan 400 vette, de overige melk- en kalfkoeijen; de handel was niet zoo vlug als l.l. Vrijdag; 40 kalveren, goed prijshoudend; 500 schapen, alsmede ca. 300 varkens, die gereede koopers vonden.

LONDEN, 9 *Oct.* De veemarkt was slechts matig voorzien; de handel was traag op de lagere prijzen van Maandag; alleen kalveren vonden tot goede prijzen gereeden afzet.

LONDEN, 12 *October*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 5212 runderen, 220 kalveren en 21,020 schapen, waarvoor de stemming flaauw was.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 12 *October*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 62¾; Dito Dito 3 pCt. 75⅛; Dito Dito 4 pCt. 96. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 24¾; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 35⅞; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. 40. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 43¼; Dito 1856, 3 pCt. 43. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104; Dito te Londen, 4½ pCt. 94¾; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 98. — OOSTENRIJK Metall. 5 pCt. 70; Dito Dito 2½ pCt. 36¼; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 82; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 72. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 18¼.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

M. BOSSCHER,
van *Termunten*,
en
A. BOERMA,
van *Stedum*.

STEDUM, 8 October 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Door Gods goedheid beviel heden voorspoedig van een MEISJE A. BURINGH, geliefde Echtgenoot van

W. BOEKHOUDT,
Pred. te *Delfzijl.*

DELFZIJL, 8 October 1857.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene DOCHTER G. EGGES, geliefde Echtgenoot van

F. P. HERMANS.

NIEUWOLDA, 9 October 1857.

*** ZUIDBROEK, 11 October 1857. Bevallen van een' ZOON A. EDZES, Echtgenoot van

P. L. GEERTSEMA.

*** Heden overleed ons geliefd eenigst Kindje GEESJE LUSTHUIS, ruim elf maanden oud.

Ter Reede van VLISSINGEN, 8 October 1857.

E. W. VAN DUINEN,
Scheepskapitein.
R. M. VAN DUINEN,
geb. ZUITHOFF.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** WARFFUM, 9 October 1857. Heden overleed, in den ouderdom van 69 jaren en bijna 8 maanden, onze zeer geliefde en algemeen geachte Vader, LUBBERTUS PATROCLUS RÖMELINGH, Weduwenaar van TIETJE WILLEMS MEDENDORP, sedert 1812 *Schoolonderwijzer enz.* alhier, en vóór dien tijd nog te *Meeden* en te *'t Waar* in het Oldambt. Zijne vijf nagelaten Kinderen met hunne Echtgenooten betreuren in 't bijzonder den dierbaren afgestorvene. — *Vrienden en Bekenden gelieven deze als speciale kennisgeving aan te merken.*

TH. RÖMELINGH.
Uit aller naam.

*** 'T ZANDT, 10 October 1857. Heden overleed ons geliefd éénig Kindje ALIDA, ongeveer 15 maanden oud.

Diep bedroefd, geven wij mits deze van dit voor ons zoo treffend verlies kennis aan Vrienden en Bekenden.

J. E. SIJPKENS.
A. T. LAND.

*** Werd ons bij het begin dezes jaars onze geliefde Moeder door den dood ontrukt, heden morgen te 8 uur trof ons een tweede gevoelige slag: onze waarde Vader REINDER TONKENS is niet meer! Eene maagziekte van verscheidene jaren sleepte hem ten grave, in den ouderdom van 67 jaren en 8 maanden. Wie den Ontslapene in zijn werkzaam leven gekend heeft, weet wat hij voor ons geweest is. Dankbaar voor het langdurig bezit, wenschen wij te berusten in den wil van Hem, wiens doen wijsheid en liefde is.

HELPMAN, 10 October 1857.

J. TONKENS.
Mede namens mijne Broeders en Zusters.

P.S. De **AFFAIRE** als ***BLAAUWVERWER*** blijft op denzelfden voet continueren.

*** Heden overleed onze waarde Moeder en Behuwdmoeder ANJE UUNKES, Wedw. TOBIAS FUNT, in den gezegenden ouderdom van ruim tweeëntachtig jaren, na een smartelijk lijden van ruim vier weken.

WINSCHOTEN, 12 October 1857.

GEÖRG T. FUNT.
Uit aller naam.

Strekkende deze algemeene als bijzondere kennisgeving.

Voor de BEWIJZEN van DEELNEMING, betoond bij het plotseling overlijden van mijne innig geliefde Echtgenoot JOSEPHINE MARIA ZANINO, betuig ik mijnen **OPREGTEN DANK.**

H. J. RAKEN, H.z.

*** Heden verschijnt bij de **Wedw. BORLEFFS** en **TEN HAVE**, te *Amsterdam*, de **2de Afl.** van

DE STAD 's GRAVENHAGE
en hare Geschiedenis,

door **F. ALLAN**, met eene menigte nette **Houtsnêêplaten** en eene fraaije in kleuren gedrukte **Steendrukplaat** en 3 Vellen druks, voor 60 Ct.

Dit Werk, compleet in 8 of 9 Afleveringen, ieder van 3 Vellen en eene menigte HOUTSNÊE- en 6 fraaije STEENDRUKPLATEN, alsmede een PLATTEN GROND der Stad en KAART der Prov. Z. H., kost bij inteekening per Afl. 60 Ct.

De Inteekening staat alom nog open. De **3de Afl.** verschijnt spoedig.

Boekhandel van **W. E. J. TJEENK WILLINK**, te *Zwolle*.

GRONDTREKKEN der NATUURKUNDE (*Physiologie*) **van PLANTEN en DIEREN**, ten dienste van Landbouwers; door dr. ***W. HAMM.*** Bewerkt door ***E. C. ENKLAAR.*** Met 64 Fig. *f* 3,50.

Vele belangrijke ondernemingen zijn mislukt, omdat daarbij de chemie en niet de physiologie te hulp geroepen was; eene menigte eenzijdige en daarom onhoudbare stellingen zijn, uit onbekendheid met de physiologische wetenschap, in de theorie van den landbouw ingeslopen, terwijl zelfs de eenvoudigste en dagelijksche deelen van het bedrijf, om met goed gevolg volbragt te worden, onmisbaar physiologische kennis vorderen, b. v. de vermeerdering der Planten op kunstmatige wijze, het mesten der Dieren enz.

HAMM, **de LANDHUISHOUDELIJKE GEREEDSCHAPPEN en WERKTUIGEN van *Engeland*.** 2 Deelen, bevattende ruim 1100 bladz. en met 30 geheel buiten het werk uitslaande Platen, waarop 600 Fig. *f* 12.

Dr. HAMM doorreisde *Engeland* gedurende twee jaren als eenvoudig voetreiziger, van farm tot farm, om zelf de Werktuigen in het gebruik waar te nemen, te beoordeelen en af te teekenen.

Zijne afbeeldingen en beschrijvingen zijn zoo naauwkeurig, dat de meeste voorwerpen zonder tusschenkomst van *dure* machinen-fabrikanten, door *wagenmakers*, *timmerlieden* en *smeden* kunnen vervaardigd worden. De tekst is zeer onderhoudend en bevattelijk.

***HAUBNER'S* GEZONDHEIDSLEER der Landhuishoudelijke Huisdieren.** 2 st., ruim 600 bladz. *f* 5.

Een uitmuntend werk, waarin aangewezen wordt hoe men paarden, koeijen, schapen en varkens moet behandelen, voeden en verzorgen, om ze voor ziekten te bewaren en van dezelve de meeste voordeelen te trekken. Het verdient de belangstelling van elken Landbouwer.

HANDBOEK voor den AKKERBOUW; vrij bewerkt naar het Hoogduitsch van ***W. LÖBE***, door ***E. C. ENKLAAR.*** 336 blz. met Plaat, *f* 2,80.

Dit werk bevat een *eenvoudig* en *volledig* overzigt van den geheelen akkerbouw voor ieder, die den landbouw niet als sleurganger wil drijven, en wiens zaak het evenmin is zich in geleerde theoriën te verdiepen.

DE VOEDERBOUW, door ***E. C. ENKLAAR.*** 339 bladz. en 2 Pl. *f* 2,80.

Inhoudende: eene volledige Behandeling van alles wat tot Hooi- en Weidelanden, tot Voederkruiden en Grassoorten, tot Knol-, Wortel- en Koolgewassen, tot Zaadvruchten, Voederstroo en Strooisel betrekking heeft.

VOOR OOGLIJDERS

en allen die hun gezigt wenschen te versterken of te bewaren.

Door ***A. TER GUNNE***, te ***Deventer***, is uitgegeven en alom verzonden:

Prof. **F. ARLT, Gezondheidsleer der Oogen in gezonden en lijdenden toestand** (met een Aanhangsel over Gezigtglazen) ten algemeenen nutte beschreven. Naar den 2den druk, door A. ILCKEN, Heel- en Verloskundige te *Deventer*, à *f* 1—20.

Eene Fransche beoordeeling (*Annales d'oculist. t.* 17, p. 92) noemt dit Werkje *un véritable modèle de ce genre de publication.* Wij gelooven dat het geene verdere aanbeveling zal behoeven.

Van **ZSCHOKKE, de weg ten leven; Huis- en Handboek voor Christelijke Ouders en Jongelieden**, uit het Hoogduitsch, door R. REUDLER, Ev. Luth. Pred. te *Deventer*, verschijnt thans de 4de aflevering, à 35 c.

Wie nog van de voordeelen der inteekening wenscht te profiteren, haaste zich, daar de 5de afl., waarmede het werk compleet is, weldra volgt. Dit meesterstuk van den schrijver der *Uren aan de Godsdienst gewijd* heeft gewis geene aanbeveling noodig.

H.H. Boekhandelaren nog ex. overhebbende, gelieven die ten spoedigste terug te zenden, daar ik door de menigvuldige bestellingen om ex. verlegen ben.

Een nieuwe Roman

VAN

J. HOEK,

verschijnt op heden bij **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, onder den titel van:

BERNARD ROBELIUS.

2 deelen, gr. 8vo, met vignetten. Prijs *f* 7,20.

Nog eenige Exempl. zijn bij genoemden Uitgever van des Schrijvers veel gezochte werken te bekomen:

I. MINA EN BETSY. *Tweede Druk.* Met eene staalgravure. Prijs *f* 1,60, ... gebonden *f* 1,90.
II. DE FAMILIE PLOEGERS, 2 deelen, in gr. 8vo, met vignetten, ... *f* 7,20.
III. UIT HET DAGELIJKSCHE LEVEN. Met eene Plaat, gebonden . . . . *f* 1,90.
IV. DE GODSDIENST IN HET LEVEN, voorgesteld in Novellen, 2 dln., met staalgr. Prijs *f* 3,10, geb. *f* 3,80

*** Bij **H. J. VAN VLOTEN**, Boekhandelaar te *Alkmaar*, komt heden van de Pers en is algemeen verkrijgbaar gesteld, **een nieuwe Roman**, getiteld:

DICK TARLETON,

OF

LICHT EN SCHADUW DES LEVENS.

DOOR

J. F. SMITH,

in 2 Deelen, groot 8vo., met 2 verschillende Titelplaten. Prijs *f* **6,75.**

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

Aan den Haard,

Geschiedenissen uit het dagelijksche leven, FRANZ HOFFMANN

NAVERTELD

DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

PRIJS *f* 1,50.

De Katholieke

EN

Protestantsche Natiën

ONDERLING VERGELEKEN
UIT HET DRIELEDIG OOGPUNT VAN
Welvaren, Verlichting en Zedelijkheid.
DOOR

NAPOLÉON ROUSSEL.

Met eene Voorrede van
Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.
2 Deelen. Prijs *f* 7.00.

DE WET

BETREFFENDE

MINDERJARIGHEID EN VOOGDIJ

opgehelderd door **Practische Aanmerkingen;** een Handboekje voor Voogden en Toeziende Voogden.

PRIJS *f* 0,50.

Aan de Inteekenaren is verzonden:

No. 15 van den **Jaargang voor 1857** van het

GODSDIENSTIG HUISBLAD.

Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,

ONDER HOOFDREDACTIE VAN

Dr. E. J. DIEST LORGION

EN MEDEWERKING VAN EEN AANTAL MET ROEM BEKENDE VADERLANDSCHE GELEERDEN.

Inhoud: *Bijbelverklaring.* Eenige opmerkingen en gedachten over Genesis V; door J. P. ESCHER. — *Kerkel. Geschiedenis.* PETRUS PAULUS VERGERIUS, nuntius van den Paus, legaat van Christus (*Vervolg*). — *Mengelingen.* BALTHASAR BEKKER als bestrijder des bijgeloofs. — Uit het gulden boeksken.

Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in rojaal octavo, tegen den prijs van *f* 4—00.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ZUIDLAREN* brengen ter kennis der belanghebbenden, dat op de gewone **JAARMARKT**, aldaar invallende op **Dingsdag den 20sten October aanst.**, geen **DOBBELAARS** of **RIJFELAARS** zullen worden **toegelaten.**

Burgemeester en Wethouders:
P. A. G. DE MILLY.
P. E. PRUISSEN, *L. S.*

De OVERSTE SCHEPPER en SCHEPPEREN van het GENERALE ZIJLVEST der ***DRIE DELFZIJLEN*** brengen bij deze ter kennis van de hierbij belanghebbenden, dat door hunne GECOMMITTEERDEN de **SCHOUWING** over het **KANAAL** genaamd ***HET DAMSTERDIEP***, van *GRONINGEN* tot *APPINGEDAM* en van daar verder tot aan *DELFZIJL*, zal worden gedaan op **DONDERDAG den 29sten dezer**, te beginnen van *GRONINGEN*, te **acht uur** des morgens.

Al hetgeen aan de zijde van het Trekpad of van de Landzijde het ***AFSTROOMEN* hinderlijk** of tot ***DEMPING*** door INSLIJKING, VUILNIS, STEEN als anders **schadelijk** mag zijn, zal het voornaamste doel dezer Schouwing uitmaken.

SLOCHTEREN, 8 October 1857.

De Overste Schepper:
W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, J.z.

VERKOOP

VAN

STEENKOLEN.

Op WOENSDAG den 21sten October 1857, des voormiddags te 11 uur, zal, in het Logement van de Weduwe VOS en ZOON, te *Delfzijl*, publiek, bij Kavelingen van een Hoed of 18 Ned. Mudden, worden verkocht:

Eene Lading (pl. min. 75 Hoed) beste, door Smeden onderzochte **NEWCASTLE STEENKOLEN**, liggende, in gevolge de op den 1sten October j.l. ingevoerde Wet, onder regt van Vrijdom.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

*** Mrs. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN** en **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notarissen in het Arrondissement *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 27sten October 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. J. H. EEKHOFF, aan de Breede Markt te *Groningen*, publiek verkoopen:

I. Den EIGENDOM van ongeveer 58 B., 19 R., 10 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Kloosterburen*, bij E. R. FEDDEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 300—00.

II. Den EIGENDOM van ongeveer 28 B., 64 R., 92 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Enum*, bij H. J. VAN NIENHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 205—00.

III. Den EIGENDOM van ongeveer 3 B., 22 R., 74 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfde H. J. VAN NIENHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 28—00.

IV. Den EIGENDOM van ongeveer 16 B., 15 R., 12 E. BEHUISD LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij B. S. SIERTSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 136—87½.

V. Den EIGENDOM van ongeveer 25 B., 79 R., 20 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Stedum*, bij J. T. DE VRIES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 125—00.

VI. Den EIGENDOM van ongeveer 40 B., 51 R., 80 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Kloosterburen*, bij F. J. JANSEN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 119—25.

VII. Den EIGENDOM van ongeveer 26 B., 40 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Garmerwolde*, bij J. K. WIGBOLDUS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 100—00.

VIII. Den EIGENDOM van 4 B., 62 R., 60 E. LAND, gelegen bij het Netelboschje, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, bij Mevrouw de Weduwe T. J. VAN IDDEKINGE onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 100—00.

IX. Den EIGENDOM van ongeveer 7 B. LAND, te *Eppenhuizen*, bij B. F. BEBING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 60—00.

X. Den EIGENDOM van ongeveer 7 B. LAND, te *Eppenhuizen*, bij B. F. BEBING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 50—00.

XI. Den EIGENDOM van 4 B., 65 R., 70 E. LAND, gelegen te *Adorp*, bij H. W. KONING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 45—00.

XII. Den EIGENDOM van 2 B., 65 R., 50 E. LAND, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij E. E. OOSTING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 24—00.

XIII. Den EIGENDOM van 2 B., 09 R., 63 E. LAND, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij M. J. GREIDE en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 20—00.

XIV. Den EIGENDOM van 1 B., 01 R., 90 E. LAND, gelegen te *Enum*, bij P. H. BOERMA onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 20—00.

XV. Den EIGENDOM van 2 B., 12 R., 63 Ellen BEHUISD LAND, gelegen te *Enum*, bij J. E. MULDER en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 20—00.

XVI. Den EIGENDOM van eene BEHUISDE HEERSTEDE, te *Enum*, bij de Wedw. BOS onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 5—00.

XVII. Den EIGENDOM van eene BEHUISDE HEERSTEDE, te *Enum*, bij J. D. DOORNBOSCH en Vrouw onder beklemming is gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, hunr van *f* 4—00.

De Voorwaarden van Verkoop zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Huize van Verkoop, alsmede met de Eigendomsbewijzen ten Kantore van Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, te *Groningen*.

*** Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zal, op DINGSDAG den 27sten October 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek verkoopen:

DEN EIGENDOM

van 49 Bunders, 48 Roeden, 52 Ellen BEHUISD LAND, gelegen op *den Ham*, Gemeente *Aduard*, bij H. B[...]NEMA onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 475[...]

De Conditiën van Verkoop, alsmede de Bewijzen van Eigendom, zullen veertien dagen bevorens voorliggen ten Huize van Verkoop.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN,
Notaris.

De ruim gesorteerde WINKEL

van wijlen de Wedw. **R. HUISINGA**, **Steentilstraat**, ***Groningen***, in

GOUD- EN ZILVERWERKEN,
JUWEELEN en HORLOGIEN

wordt **UITVERKOCHT**, tot **veel verminderde Prijzen.**

Het **HUIS**, waarin die AFFAIRE sinds meer dan [...] jaren met het beste succes is uitgeoefend, tevens ook geschikt tot vele andere Bedrijven, zal benevens een HUIS er naast, door J. SCHIPPERS in huur bewoond, in Nov. of Dec. e.k. in openbare Veiling te koop worden aangeboden.

Het Kantoor van
J. OPPENHEIM, S.ZOON,

geautoriseerd Splitter der Staats-Loterij, zal als vroeger worden gehouden ten Huize van den Heer S. J. OPPENHEIM, Zuidzijde AKERK, nabij de KORENBEURS, letter G, no. 8, van des voormiddags 9 tot des namiddags 6 uur.

DAMES
Wintermantels!!!

naar de **nieuwste PARIJSCHE MODELLEN**, tot zéér LAGE PRIJZEN ontvangen bij

FELDBRUGGE & Co.

Eene **JONGE JUFVROUW**, thans nog in een' ***MANUFACTUURWINKEL*** werkzaam, zich gaarne tegen November e.k. in dusdanige Betrekking verplaatst. Zij kan de beste Getuigschriften zoo van hare tegenwoordige als vroegere Patroons overleggen. Hierop reflecterenden gelieven zich met franko Brieven aan te melden bij den Boekhandelaar J. HUISINGA, te *Bolsward*, onder letter B.

GEVRAAGD,

in eene TABAKS- en KRUIDENIERS-AFFAIRE: **een bekwame BEDIENDE**, om dadelijk of primo November in dienst te treden. — Te bevragen bij den ondergeteekende. *Brieven franko.*

H. K. BROUWER VERSTEEGH.

REVALENTA.

R. I. VELTMAN, Mr. Timmerman te *Ewum*, komt mij voor eenige dagen vertellen, dat hij door het gebruik van drie Bussen van twee en twee van 3½ gulden geheel hersteld is van eene maagkwaal, waaraan hij meer dan 10 jaren gesukkeld had en geen baat bij Doctors of Professor had gevonden.

APPINGEDAM. S. RITSEMA.

Maag- en Onderbuikskwalen,

diarrhaea, verstoppingen, opgezetheid, spanning, slechte spijsvertering, maagdrukking, winden, pleuris, loomheid, vermoeidheid, slijm, verzwakking, lusteloosheid en alle andere ziekten die door abnormalen toestand der spijsverteringswerktuigen ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door Du Barry's kracht- en gezondheid herstellend meel.

De gunst, waarin **DU BARRY'S REVALENTA** zich verheugt, heeft velen uitgelokt ze na te maken; men moeten echter voor deze vervalschte REVALENTA waarschuwen; er zijn er onder die gevaarlijk zijn en moesten verboden worden.

De echte **REVALENTA** van de Heeren BARRY DU BARRY & Co., 77 Regentstreet *Londen*, wordt verkocht door onderstaande Dépôts en zijn de blikken Bussen omwikkeld met omslagen, waarop eene menigte attesten in de HOLLANDSCHE TAAL gedrukt staan.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. v. GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. J. KUIPER; *Nieuwolda*, R. P. VAN CALCAR; *Noordbroek*, W. B. [...]DINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, S. SCHELTENS; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.